

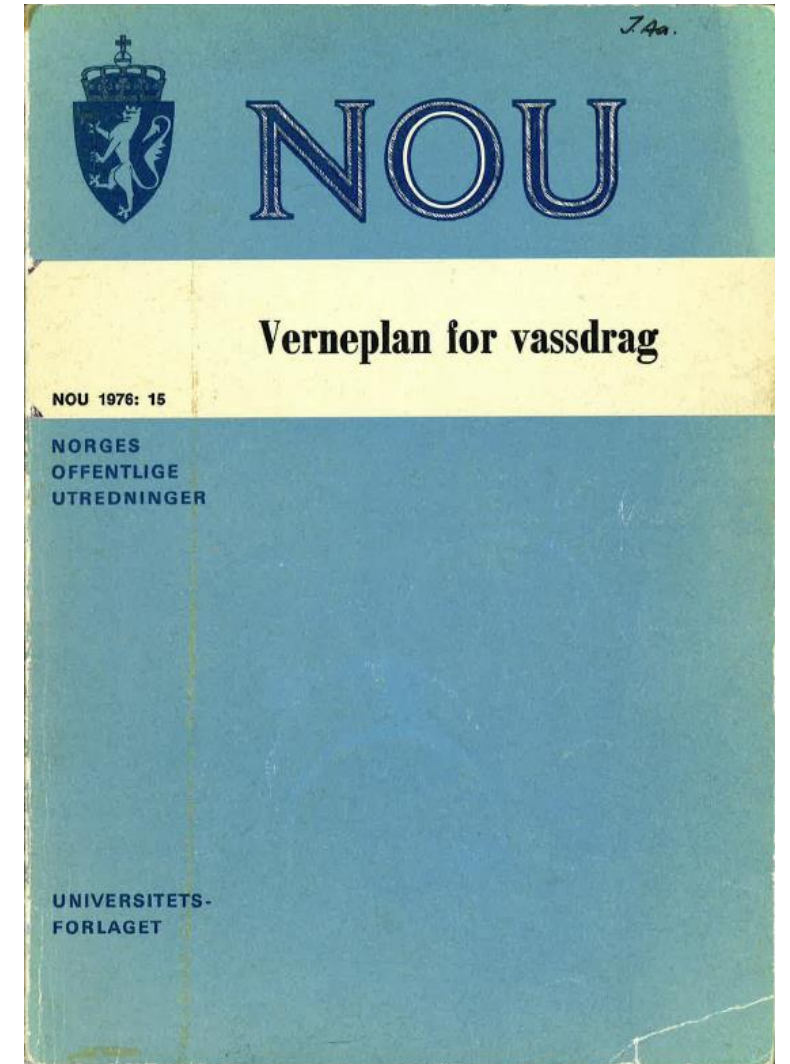
NVE

SAMLET PLANS BETYDNING FOR KONSESJONSBEHANDLINGEN

Rune Flatby

Viktige verktøy for Norsk vassdragsforvaltning

Kategorier i Samla Plan

- Kategori I: Prosjekter som kunne konsesjonsbehandles straks og fortløpende for å bidra til å dekke energibehovet.
- Kategori II: Prosjekter som kunne nyttes til kraftutbygging eller andre formål, men prosjektene kunne ikke konsesjonssøkes inntil videre.
- Kategori III: Prosjekter som ikke var aktuelle for utbygging på grunn av meget stor konfliktgrad med andre brukerinteresser og/eller høye utbyggingskostnader.
- Under Stortingets siste behandling av Samlet plan i 1993 ble kategori II og III slått sammen.

Bestemmelser i loven om planlegging i vassdrag

- Vassdragsloven § 125 og Vassdragsreguleringsloven § 7
«departementet kan utsette behandlingen av en søknad ... i påvente av en samlet plan .. for et større område»
- Vannressursloven § 22
Når en plan som nevnt i første ledd er fullført, skal den legges til grunn for behandlingen av søknad om konsesjon. En søknad som er i strid med planen, kan avslås uten videre. Bare departementet kan gi konsesjon til vassdragstiltak som kan redusere vannkraften i vassdrag som i planen er disponert til kraftutbygging.

Energimeldingen 2017

- Samlet plan som forvaltningsverktøy avvikles
- En avvikling av Samlet plan innebærer at alle større vannkraftprosjekter, i vassdrag som ikke er vernet, kan konsesjonsbehandles på ordinær måte med melding, konsekvensutredning og søknad.
- kunnskapen som Samlet plan bygger på, supplert med nye undersøkelser i felt og annen ny kunnskap, gir vassdragsmyndighetene et godt grunnlag for å kunne behandle nye vannkraftprosjekter. Den ordinære konsesjonsbehandlingen vil dermed ivareta de hensynene Samlet plan tidligere ivaretok.

Småkraftsatsingen ga nye utfordringer

- 2003 OED: Strategi for etablering av småkraftverk
- 2005: Fritak fra Sampla Plan behandling for småkraftverk 2005 10 MW 50 GWh
- NVE har behandlet 1550 småkraftverk siden 2000, ca 850 har fått konsesjon
- Alle størrelsesgrenser som settes gir betydning for saksmengden, jf reglene om grunnrenteskatt.

Foto: Småkraft A/S

Beregning av potensial for små kraftverk i Norge

Forutsetninger, metodebeskrivelse og resultater

Torodd Jensen (red.)

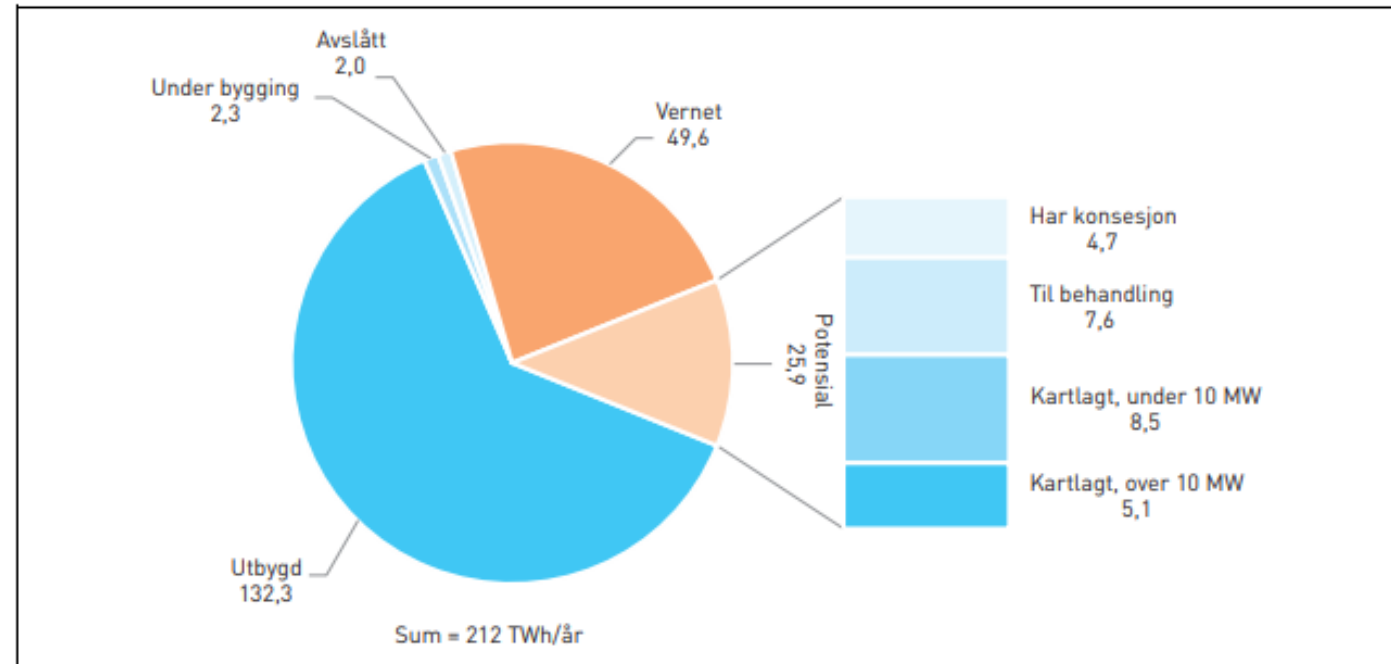
19
2004

R
A
P
P
O
R
T

Hvilken nytte har Samlet Plan gitt for konsesjonsbehandlingen?

- Ressursoversikt. Grunnlag for overordnede vurderinger og politiske føringer
- Stortingsmelding om Samlet Plan (nr 53, 1986-87). Stortinget sluttet seg til at 125 TWh kunne stå som en rimelig illustrasjon på en skånsom vannkraftutbygging.
- Kunnskapen ga muligheter til å sikre god ressursutnyttelsen i konsesjonsbehandlingen.
- Konfliktdempende på overordnet nivå:
kommuner, fylkesmenn, direktorater

Figur 12.4 Norges vannkraftressurser.

Kilde: OED/NVE

Nytte av Samlet Plan

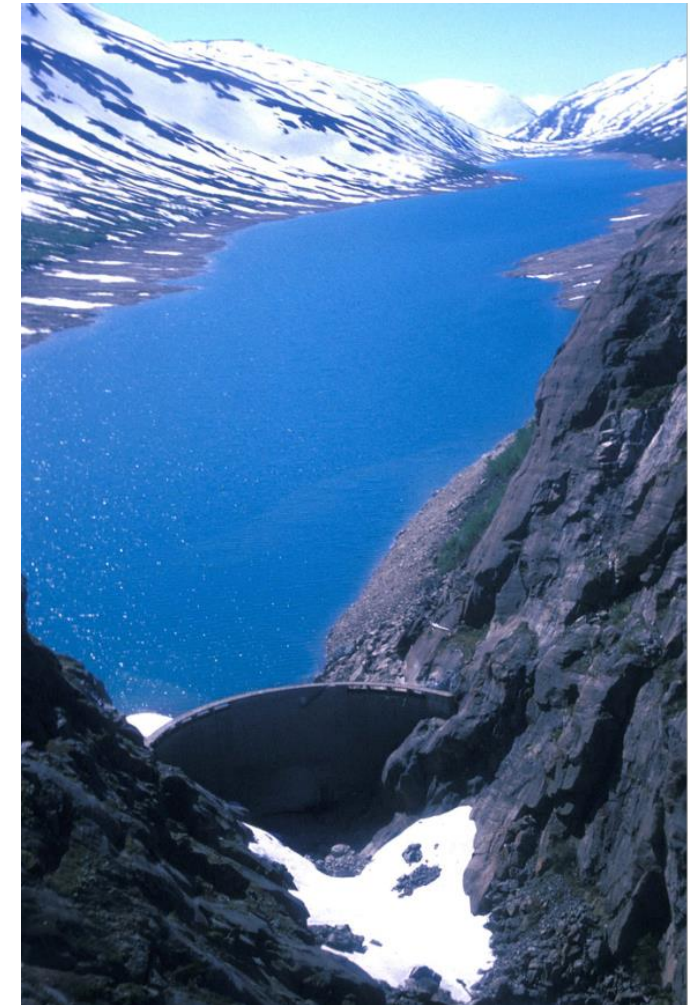
- Styrket kunnskapsnivå om virkninger av vassdragsinngrep
  - Miljø
  - Brukerinteresser
  - Kulturminner
- Styrking av kompetansen i forvaltningen
  - Oppbygging av kompetanse i fylkene, vassdragsforvaltere
- Silingen av prosjekter har medført at urealistiske prosjekter ikke har kommet til konsesjonsbehandling
  - I noen grad redusert konfliktnivå
  - Redusert administrativ belastning
  - Reduserte kostnader for utbyggingsinteressene

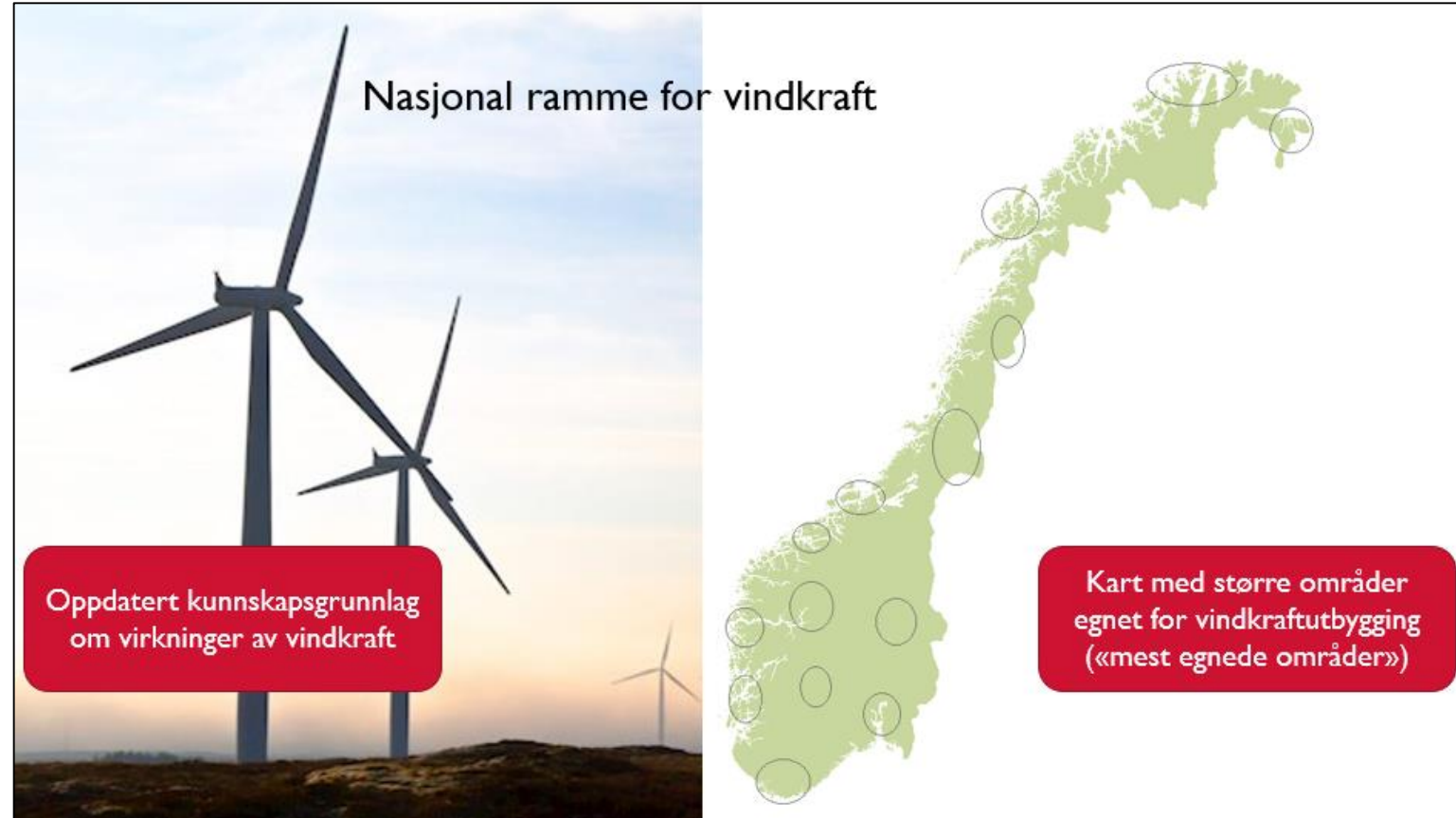
Noen utfordringer med Samlet Plan

- Metoden har vært omdiskutert. Ulike fagområder kan ha brukt konfliktskalaen forskjellig. Magasiner ga (for?) høy konfliktgrad. Små prosjekter kom bedre ut en store.
- Vurderingene er knyttet til konkrete prosjekter. Endringer krevde tidkrevende godkjenningsprosedyrer.
- Teknologeutvikling og endrede rammebetingelser
  - Energiloven, slutt på oppdeckningsplikten,
  - Økt uregulerbar produksjon, småkraft og vind
  - Klimaendringer endrer spillereglene
- Nye forvaltningssystemer innen miljø
  - Vanndirektivet, biologisk mangfold, naturtyper, rødlister
- Lokal konflikt blir ikke dempet av sentrale føringer

De overordnede planenes tid er ikke over.....

Vanndirektivet

Takk for oppmerksomheten